

**lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap-
vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin-
imtinasi - Set 1**

1-) Metnin başındaki soruda hangi temel problem gündeme getiriliyor?
(16 kelime)

Varlıklar tabiata verilince ortaya

2-) Cevapta ilk olarak hangi örnek üzerinden kolaylık ve zorluk farkı anlatılıyor? (5 kelime)

Güneşin

3-) Güneşle bağlantı sürdüğünde küçükten büyüğe farklı yüzeylerde ne kolayca gerçekleşmiş sayılır? (10 kelime)

Güneşin etkisinin

4-) Bu bağ kesildiğinde her bir parçacık hakkında hangi akıl dışı kabul gerekli hale gelir? (9 kelime)

Her birinde

5-) Bu örnek, varlıkların Allah'a verilmesi halinde hangi sonuca işaret eder? (13 kelime)

Her varlığın ihtiyacı

6-) Metinde sinek niçin anılmıştır? (18 kelime)

Küçük görünen bir canlının

7-) Bu düşüncenin "bir muhal değil, binler muhal" diye nitelenmesinin sebebi nedir? (17 kelime)

Çünkü tabiata yaratıcı güç

8-) Son kısımda Allah'ın benzeri ve ortağı hakkında nasıl bir hüküm veriliyor? (15 kelime)
Allah'ın benzeri de

9-) Bu parçanın ana fikrini kısa olarak nasıl ifade edersin? (15 kelime)
Varlıkları Allah'a nisbet

10-) Parçanın mesajını inanç diliyle bir cümlede özetle. (13 kelime)
Kâinattaki her iş,

**lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap-
vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin-
imtinasi - Set 2**

1-) Parçada “nisbet” ve “bağlılık” fikri neden merkezî bir yere sahiptir?
(12 kelime)

Çünkü kolaylığın kaynağı,

2-) İlk cevapta kullanılan güneş örneği hangi düşüncüyü somutlaştırır?
(10 kelime)

Tek kaynaktan

3-) Yansımanın kaynağı kabul edilince niçin iş kolaylaşır? (12 kelime)
Çünkü ayrı ayrı

4-) Kaynak inkâr edilirse neden iş zora girer? (16 kelime)
Çünkü o zaman her

5-) Metinde “memuriyetin başıbozukluğa dönmesi” neyi anlatır? (10 kelime)
Varlığın ilahî

6-) Bu durumda tabiata hangi nitelikler yüklenmiş olur? (15 kelime)
Sonsuza yakın kudret,

7-) Parçaya göre bu yükleme niçin kabul edilemez? (13 kelime)
Çünkü tabiat şuursuzdur;

8-) Sonuç cümlesinde rububiyet ile yaratma arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? (12 kelime)

Her ikisinin de

9-) Metne göre doğru bakış açısı insanı hangi hükme götürür? (9 kelime)

Kâinattaki düzenin

10-) Sence pasajın muhataptan beklediği zihnî tavır nedir? (12 kelime)
Sebeplerde takılı kalmayıp

**lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap-
vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin-
imtinasi - Set 3**

1-) Metinde sorulan itiraz, hangi iki durum arasında karşılaştırma yapmaktadır? (14 kelime)

Tabiata nisbet edilen

2-) Cevabın başında verilen örnek, çokluk içinde birliğin mümkünüğünü nasıl gösterir? (14 kelime)

Tek bir güneşin

3-) En küçük cam parçasından büyük su yüzeylerine kadar aynı etkinin görülmesi neyi ima eder? (10 kelime)

İlahi fiilin

4-) Metne göre Allah’a nisbet edildiğinde varlıkların ihtiyaçları hangi yolla karşılanır? (6 kelime)

İlahi

5-) Burada “kolaylık” sadece insan açısından mı, yoksa varlığın meydana gelişi açısından mı kullanılmıştır? (5 kelime)

Varlığın

6-) Küçük bir canlının yapısı niçin “fihriste” benzetmesiyle anılmıştır? (15 kelime)

Çünkü onda kâinattaki

7-) Böyle bir canlıyı tabiata vermek hangi yanlış sonuca sürükler? (12 kelime)

Şuursuz tabiatı, evren

8-) Parçada geçen son hüküm, Allah'ın ortağı meselesini hangi alana da taşıır? (13 kelime)
Sadece zat bakımından

9-) Bu pasajdan çıkarılabilecek en genel aklî sonuç nedir? (17 kelime)
Düzenli ve hikmetli varlığı,

10-) Bu pasajı okuyan bir öğrencinin çıkarması gereken temel ders nedir? (14 kelime)
Kâinattaki düzeni sebeplere

**lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap-
vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin-
imtinasi - Set 4**

1-) Parçadaki soru, karşı tarafın hangi tereddüdünü dile getirir? (15 kelime)

Tabiata vermenin imkânsızlık

2-) Cevapta verilen misal, “tek merkezden çok işe tesir” fikrini hangi unsurla anlatır? (7 kelime)

Güneşin

3-) Güneşle ilişki kabul edilirse ayrıca her yerde gerçek bir güneş aramaya neden gerek kalmaz? (11 kelime)

Çünkü görünen

4-) Aynı mantık varlıklar için uygulanınca nasıl bir sonuç çıkıyor? (11 kelime)

Her varlık

5-) “İntisab” kavramı bu metinde hangi işleve sahiptir? (10 kelime)

Varlığın ilahî

6-) “Başıbozukluk” ifadesi hangi olumsuz durumu temsil eder? (13 kelime)

Varlığın düzenli ilahî

7-) Bu kopuş sonrasında küçük bir canlı için bile nasıl bir kabiliyet varsaymak gerekir? (9 kelime)

Evreni kurup

8-) Metin neden bu varsayımı çok ağır bir imkânsızlık olarak sunuyor?
(13 kelime)
Çünkü sınırlı ve

9-) Son cümledeki hüküm, tevhid açısından neyi pekiştirir? (12 kelime)
Allah'ın tekliğinin sadece

**lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap-
vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin-
imtinasi - Set 5**

1-) Metinde ortaya atılan soru, hangi dönüşümün açıklamasını istemektedir? (19 kelime)
Zor ve imkânsız görünen

2-) Cevapta kullanılan ilk örnek hangi tabiat olayına dayanır? (6 kelime)
Işığın

3-) Bu örnekte asıl kaynakla bağ kurulunca sonuç neden tabiî görünür? (10 kelime)
Çünkü çok

4-) Bağ koparılmıca niçin olağanüstü ve mantıksız varsayımlar gerekir? (14 kelime)
Çünkü her yerde

5-) Varlıkların Allah’a verilmesi halinde “gerekli olanın ulaştırılması” ifadesi neyi anlatır? (12 kelime)
Her varlığın ihtiyaç

6-) Tabiata bırakılan bir canlı üzerinden hangi genel ilke çürütülmektedir? (10 kelime)
Şuursuz sebeplerin

7-) Metin, tabiata yaratıcı rol vermeyi neden sadece yanlış değil, kat kat yanlış sayıyor? (13 kelime)
Çünkü bu iddia,

8-) Parçanın sonundaki hükme göre Allah'ın ortağının imkânsızlığı,
hangi ikinci alanı da kapsar? (9 kelime)
Eşyayı yaratma

9-) Bu metinde aklî delil ile itikadî sonuç arasında nasıl bir bağ
kuruluyor? (11 kelime)
 nce  rneklerle

**lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap-
vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin-
imtinasi - Set 6**

1-) Bu pasajda cevaplanan ana itirazı kısa şekilde ifade et. (11 kelime)

“Tabiata vermek

2-) Verilen cevapta ilk delil hangi benzetmeden hareket ediyor? (10 kelime)

Güneş ve

3-) Bu benzetmede “yansıma” kavramı neyi temsil eder? (9 kelime)

Tek kaynaktan

4-) Güneşten kopuk düşünülünce her zerre için neyi kabul etmek gerekir? (9 kelime)

Her zerrede

5-) Metne göre Allah’a doğrudan nisbet edilen her varlık için hangi iki kavram öne çıkar? (5 kelime)

Kolaylık

6-) Nisbet kesildiğinde varlık hangi yanlış konuma düşürülmüş olur? (13 kelime)

Kendi kendine iş

7-) Sinek misaliyle hangi düşünce reddedilmektedir? (11 kelime)

Böylesine ince

8-) Parçada tabiatın içine hangi seviyede bir güç ve hikmet yerleştirilmiş sayılıyor? (11 kelime)

Bütün kâinatı

9-) Son hüküm, tevhid ilkesini hangi ifadeyle kuvvetlendiriyor? (14 kelime)

Allah'ın ne zatında

CEVAP ANAHTARI

lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap- vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin- imtinasi - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Metnin başındaki soruda hangi temel problem gündeme getiriliyor? Varlıklar tabiata verilince ortaya çıkan büyük güçlüklerin, her şey Allah'a nisbet edilince nasıl ortadan kalktığı soruluyor.

2-) Cevapta ilk olarak hangi örnek üzerinden kolaylık ve zorluk farkı anlatılıyor?

Güneşin yansması örneği üzerinden anlatılıyor.

3-) Güneşle bağlantı sürdüğünde küçükten büyüğe farklı yüzeylerde ne kolayca gerçekleşmiş sayılır?

Güneşin etkisinin ve görüntüsünün her yerde rahatça görünmesi mümkün olur.

4-) Bu bağ kesildiğinde her bir parçacık hakkında hangi akıl dışı kabul gerekli hale gelir?

Her birinde bağımsız bir güneş varmış gibi düşünmek gerekir.

5-) Bu örnek, varlıkların Allah'a verilmesi halinde hangi sonuca işaret eder?

Her varlığın ihtiyacı olan şeylerin, bağlılık ve ilahî tecelli sayesinde kolayca verilebileceğini gösterir.

6-) Metinde sinek niçin anılmıştır?

Küçük görünen bir canlının bile son derece hayret verici ve düzenli bir yapıya sahip olduğunu göstermek için anılmıştır.

7-) Bu düşüncenin “bir muhal değil, binler muhal” diye nitelenmesinin sebebi nedir?

Çünkü tabiata yaratıcı güç vermek, tek bir imkânsızlıkla sınırlı kalmayıp çok sayıda akıl dışı varsayımı beraberinde getirir.

8-) Son kısımda Allah'ın benzeri ve ortağı hakkında nasıl bir hüküm veriliyor?

Allah'ın benzeri de ortağı da olamaz; yaratma ve terbiye etme işine başkasının ortak olması imkânsızdır.

9-) Bu parçanın ana fikrini kısa olarak nasıl ifade edersin?

Varlıkları Allah'a nisbet etmek akla ve kolaylığa uygundur; tabiata vermek ise imkânsızlık ve çelişkiler üretir.

10-) Parçanın mesajını inanç diliyle bir cümlede özetle.

Kâinattaki her iş, ancak ortağı olmayan tek Rabb’in kudretiyle makul ve mümkün olur.

lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap- vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin- imtinasi - Set 2 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada “nisbet” ve “bağlılık” fikri neden merkezî bir yere sahiptir? Çünkü kolaylığın kaynağı, varlıkların kendi başına değil, Yüce Yaratıcı’ya dayanarak var olmasıdır.
- 2-) İlk cevapta kullanılan güneş örneği hangi düşüncüyü somutlaştırır? Tek kaynaktan gelen etkinin çok yerde zahmetsizce görülebileceği düşüncesini somutlaştırır.
- 3-) Yansımanın kaynağı kabul edilince niçin iş kolaylaşır? Çünkü ayrı ayrı yeni kaynaklar tasarlamaya gerek kalmaz; hepsi tek asla dayanır.
- 4-) Kaynak inkâr edilirse neden iş zora girer? Çünkü o zaman her bir yerde asıl kaynağın özelliklerini taşıyan ayrı bir varlık bulunduğunu varsaymak gerekir.
- 5-) Metinde “memuriyetin başıbozukluğa dönmesi” neyi anlatır? Varlığın ilahî bağlılıktan koparılıp kendi hesabına iş görüyor sayılmasını anlatır.
- 6-) Bu durumda tabiata hangi nitelikler yüklenmiş olur? Sonsuza yakın kudret, tam bir hikmet ve her şeyi kuşatan bir idare yetkisi yüklenmiş olur.
- 7-) Parçaya göre bu yükleme niçin kabul edilemez? Çünkü tabiat şuursuzdur; böyle bir yaratma ve yönetme vasfını taşıması aklen mümkün görülmez.
- 8-) Sonuç cümlesinde rububiyet ile yaratma arasında nasıl bir ilişki kuruluyor? Her ikisinin de Allah’a mahsus olduğu, bu sahaya başkasının müdahalesinin düşünülmemeyeceği belirtiliyor.
- 9-) Metne göre doğru bakış açısı insanı hangi hükme götürür? Kâinattaki düzenin tek ve eşsiz Yaratıcı’ya dayandığı hükmüne götürür.
- 10-) Sence pasajın muhataptan beklediği zihnî tavır nedir? Sebeplerde takılı kalmayıp bütün düzeni Allah’ın kudretine bağlayan sahih bir tefekkür tavrıdır.

lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap- vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin- imtinasi - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metinde sorulan itiraz, hangi iki durum arasında karşılaştırma yapmaktadır?

Tabiata nisbet edilen varlık anlayışı ile Allah'a nisbet edilen varlık anlayışı arasında karşılaştırma yapmaktadır.

2-) Cevabın başında verilen örnek, çokluk içinde birliğin mümkünüğünü nasıl gösterir?

Tek bir güneşin yansımalarının sayısız yerde görünmesiyle, bir kaynağın çok sonuç meydana getirebileceğini gösterir.

3-) En küçük cam parçasından büyük su yüzeylerine kadar aynı etkinin görülmesi neyi ima eder?

İlahi fiilin büyüklük-küçüklük farkı olmadan her şeye ulaşabileceğini ima eder.

4-) Metne göre Allah'a nisbet edildiğinde varlıkların ihtiyaçları hangi yolla karşılanır?

İlahi bağlılık ve tecelli sayesinde karşılanır.

5-) Burada "kolaylık" sadece insan açısından mı, yoksa varlığın meydana gelişi açısından mı kullanılmıştır?

Varlığın meydana gelişi açısından kullanılmıştır.

6-) Küçük bir canlının yapısı niçin "fihriste" benzetmesiyle anılmıştır?

Çünkü onda kâinattaki pek çok düzen ve özelliğin küçük ölçekte bir özeti bulunduğu anlatılmak istenir.

7-) Böyle bir canlıyı tabiata vermek hangi yanlış sonuca sürükler?

Şuursuz tabiatı, evren çapında icraat yapabilecek bir güç sahibi sayma yanlışına sürükler.

8-) Parçada geçen son hüküm, Allah'ın ortağı meselesini hangi alana da taşır?

Sadece zat bakımından değil, terbiye ve yaratma fiilleri bakımından da ortağın imkânsızlığına taşır.

9-) Bu pasajdan çıkarılabilecek en genel aklî sonuç nedir?

Düzenli ve hikmetli varlığı, şuursuz tabiata bağlamak yerine tek bir ilahî kudrete bağlamak daha tutarlı ve makuldür.

10-) Bu pasajı okuyan bir öğrencinin çıkarması gereken temel ders

nedir?

Kâinattaki düzeni sebeplere değil, her şeye yeten ve ortağı olmayan Allah'ın kudretine dayandırması gerektiğidir.

lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap- vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin- imtinasi - Set 4 - CEVAPLAR

- 1-) Parçadaki soru, karşı tarafın hangi tereddüdünü dile getirir?
Tabiata vermenin imkânsızlık doğurduğu söylene de, Allah’a vermenin bunu nasıl çözdüğü konusundaki tereddüdü dile getirir.
- 2-) Cevapta verilen misal, “tek merkezden çok işe tesir” fikrini hangi unsurla anlatır?
Güneşin çok sayıda yerde görülen yansımasıyla anlatır.
- 3-) Güneşle ilişki kabul edilirse ayrıca her yerde gerçek bir güneş aramaya neden gerek kalmaz?
Çünkü görünen ışık ve etki, o tek kaynağın yansıması olarak açıklanır.
- 4-) Aynı mantık varlıklar için uygulanınca nasıl bir sonuç çıkıyor?
Her varlık için ayrı ayrı bağımsız yaratıcı güçler düşünmeye ihtiyaç kalmıyor.
- 5-) “İntisab” kavramı bu metinde hangi işleve sahiptir?
Varlığın ilahî kudretle bağlantısını ifade ederek yaratılıştaki kolaylığın anahtarı oluyor.
- 6-) “Başıbozukluk” ifadesi hangi olumsuz durumu temsil eder?
Varlığın düzenli ilahî idareden koparılıp sahipsiz ve kendi kendine işliyor sanılmasını temsil eder.
- 7-) Bu kopuş sonrasında küçük bir canlı için bile nasıl bir kabiliyet varsaymak gerekir?
Evreni kurup yönetebilecek seviyede kudret ve hikmet varsaymak gerekir.
- 8-) Metin neden bu varsayımı çok ağır bir imkânsızlık olarak sunuyor?
Çünkü sınırlı ve şuursuz sebeplere sınırsız ilahî işler yüklemek aklen taşınamaz bir çelişkidir.
- 9-) Son cümledeki hüküm, tevhid açısından neyi pekiştirir?
Allah’ın tekliğinin sadece isimde değil, fiilde ve hâkimiyette de tam olduğunu pekiştirir.

lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap- vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin- imtinasi - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metinde ortaya atılan soru, hangi dönüşümün açıklamasını istemektedir?

Zor ve imkânsız görünen bir anlayışın, Allah’a nisbet edilince nasıl kolay ve zorunlu bir kabul haline geldiğinin açıklamasını istemektedir.

2-) Cevapta kullanılan ilk örnek hangi tabiat olayına dayanır?

Işığın ve görüntünün güneşten yansımaya dayanır.

3-) Bu örnekte asıl kaynakla bağ kurulunca sonuç neden tabîî görünür? Çünkü çok sayıdaki görünüm tek bir kaynağın etkisiyle açıklanmış olur.

4-) Bağ koparılmıca niçin olağanüstü ve mantıksız varsayımlar gerekir? Çünkü her yerde asıl kaynağın bütün özelliklerini taşıyan bağımsız örnekler kabul edilmek zorunda kalınır.

5-) Varlıkların Allah’a verilmesi halinde “gerekli olanın ulaştırılması” ifadesi neyi anlatır?

Her varlığın ihtiyaç duyduğu donanım ve özelliklerin ilahî kudretle temin edilmesini anlatır.

6-) Tabiata bırakılan bir canlı üzerinden hangi genel ilke çürütülmektedir?

Şuursuz sebeplerin düzenli, hikmetli ve kapsamlı yaratmayı gerçekleştirebileceği iddiası çürütülmektedir.

7-) Metin, tabiata yaratıcı rol vermeyi neden sadece yanlış değil, kat kat yanlış sayıyor?

Çünkü bu iddia, tek bir hatadan öte, peş peşe birçok imkânsız kabul gerektiriyor.

8-) Parçanın sonundaki hükme göre Allah’ın ortağının imkânsızlığı, hangi ikinci alanı da kapsar?

Eşyayı yaratma ve kâinatı idare etme alanını da kapsar.

9-) Bu metinde aklî delil ile itikadî sonuç arasında nasıl bir bağ kuruluyor?

Önce örneklerle düşünce yürütülüyor, sonra bundan tevhid inancını destekleyen sonuç çıkarılıyor.

lisans tabiat-risalesi-p13-ucuncu-kelime-soru-cevap- vahdete-nisbetin-kolayligi-ve-rububiyette-mudahalenin- imtinasi - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bu pasajda cevaplanan ana itirazı kısa şekilde ifade et.

“Tabiata vermek zor ise, Allah’a vermek neden kolay olsun?” itirazı cevaplanmaktadır.

2-) Verilen cevapta ilk delil hangi benzetmeden hareket ediyor?

Güneş ve onun çeşitli yerlerde görülen yansımaları benzetmesinden hareket ediyor.

3-) Bu benzetmede “yansıma” kavramı neyi temsil eder?

Tek kaynaktan gelen etkinin farklı varlıklarda görünmesini temsil eder.

4-) Güneşten kopuk düşünülünce her zerre için neyi kabul etmek gerekir?

Her zerrede müstakil bir güneş bulunduğunu kabul etmek gerekir.

5-) Metne göre Allah’a doğrudan nisbet edilen her varlık için hangi iki kavram öne çıkar?

Kolaylık ve bağlılık öne çıkar.

6-) Nisbet kesildiğinde varlık hangi yanlış konuma düşürülmüş olur?

Kendi kendine iş gören, sahipsiz ve tabiata terk edilmiş bir konuma düşürülmüş olur.

7-) Sinek misaliyle hangi düşünce reddedilmektedir?

Böylesine ince yapılı bir canlının, şuursuz tabiatın eseri olduğu düşüncesi reddedilmektedir.

8-) Parçada tabiatın içine hangi seviyede bir güç ve hikmet yerleştirilmiş sayılıyor?

Bütün kâinatı yaratıp yönetebilecek seviyede bir güç ve hikmet yerleştirilmiş sayılıyor.

9-) Son hüküm, tevhid ilkesini hangi ifadeyle kuvvetlendiriyor?

Allah’ın ne zatında benzeri bulunduğu ne de rububiyetinde ve yaratmasında ortağı olabileceği ifadeyle kuvvetlendiriyor.